

Radni materijal za učenike 2.3

Kako bi ti odlučio/odlučila? Primjeri suočavanja s dilemom

1. To nije moje smeće

Smeće je velik problem u tvojoj školi. Vode se rasprave, a neki razredi su napisali pravila na velik komad papira i svečano ga potpisali – želimo da nam škola bude čisto, ugodno mjesto, pa ćemo stoga smeće bacati u jednu od mnogih kanti za smeće u našem dvorištu. Ovu inicijativu si doživio/doživjela vrlo ozbiljno i ne voliš se miriti s prljavštinom i smećem drugih ljudi.

Tokom pauze za ručak, na školskom dvorištu nailaziš na hrpu papirnatih vrećica, kora od voća pa čak i komad polu-pojedene picezze, upravo uz praznu kantu za smeće. Unaokolo ima mnogo učenika, ali ne znaš jesu li oni odgovorni za nered. Šta ti je činiti? Pokupiti smeće ili ga ostaviti?

2. Moj najbolji prijatelj – preprodavač droge

Tvoj najbolji prijatelj osumnjičen je za preprodaju droge na prostoru škole. Znaš da su sumnje opravdane. Direktor je ozbiljno zabrinut zbog svega i želi zaštititi učenike, posebno one mlađe. Osim toga, ne želi nikakve medijske napise o tome. Zna da ste prijatelji pa te pozvao u svoj ured.

Ako kažeš šta znaš, tvoj će prijatelj morati napustiti školu i možda će završiti na sudu. Ako ne svjedočiš, kršiš zakon i možeš i sam imati problema. U toj situaciji, kompromis nije moguć. Ili ćeš direktoru reći šta znaš, ili nećeš.

Situacija se dodatno komplicira jer ne znaš šta će učiniti tvoj prijatelj. Hoće li šutjeti? Ili će možda čak i priznati, ako mu bude ponuđena blaža kazna?

3. Moja prijateljica želi stići na voz

Šet je sati ujutro jednog hladnog zimskog jutra. Prije tri mjeseca položio si vozački ispit i još nisi baš puno vozio. Sada voziš prijateljicu na željezničku stanicu. Prije nego što si krenuo, morao si ostrugati sloj leda s prednjeg stakla, a usput si trebao stati na benzinskoj pumpi.

Kasniš. Željeznička stanica udaljena je 3 km, a tvoja prijateljica treba za 10 minuta stići na voz, a prije toga još mora kupiti kartu.

Ograničenje brzine je 50 km/h, kao što je to obično slučaj u gradu. Koliko vidiš, cesta je prazna. „Daj vozi malo brže,“ zahtijeva tvoja prijateljica. Šta ćeš učiniti?

4. Koje banane kupiti?

Želiš u samoposluzi kupiti neko voće. Prodaju se dvije vrste banana; obje izgledaju dobre kvalitete – zrele su i u odličnom stanju. Međutim, jedne banane su nešto jeftinije od drugih. One skuplje imaju naljepnicu „Fair Trade“, a na deklaraciji piše da će određeni dio svote koju platiš ići kao direktna podrška malim inostranim proizvođačima. Potrebna su im sredstva za uređenje njihovih plantaža banana – prema našim standardima radi se o vrlo skromnoj svoti. Koje ćeš banane kupiti?